

KUVEYT ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	4
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	13
EKLER:	16

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Yüzölçümü	17.818 km ²
Nüfusu	4,8 milyon (2020 tahmini) (1,3 milyon Kuveytli, diğerlerinin %90'ı Asya ve Arap ülkeleri kökenli)
Başkenti	Kuveyt
Önemli Şehirleri	Kuveyt, Farwaniya, Hawalli, Ahmadi, Jahra
Dili	Resmi dili Arapça'dır. İş dünyasında İngilizce yaygın
Para Birimi	Kuveyt Dinarı (KD) 1 ABD Doları=0,31 KD (1 KD = 1.000 fils), (1 USD=308 fils)
Din	İslam
Yönetim Şekli	Anayasal Emirlik (Anayasal monarşi)
Valilikler	6 Adet Valilik- Al Ahmadi, Al 'Asimah, Al Farwaniyah, Al Jahra', Hawalli, Mubarak al Kabir, Al Jahra, Hawalli,
Bağımsızlık Tarihi	19 Haziran 1961
Uluslararası telefon kodu	+965

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Coğrafi Konum

Kuveyt; Basra Körfezinin kuzeyinde yer almaktadır. Kuveyt ile Suudi Arabistan arasındaki tarafsız bölgedeki 2590 km²'lik alan da dahil edildiğinde toplam 17,818 km²'lik yüzölçüme sahip olan Kuveyt'in kara komşuları Irak ve Suudi Arabistan olup, Irak ile 240 km, Suudi Arabistan ile ise 222 km sınıra sahiptir. Kuveyt'in toplam kıyı uzunluğu ise 499 km'dir. Boubiyan Adasında yer alan bataklık alanlar dışında, Kuveyt'in tamamına yakını düz ve çöl alanlardan oluşmaktadır. Ülkenin en yüksek noktası 306 m. olup, dağ, akarsu, ve benzeri fiziksel yapılarla sahip değildir. Boubiyan ve Failaka Adaları dışında bazı küçük adalar bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Kuveyt 1961 yılında bağımsızlığını kazanarak 1963 yılında Birleşmiş Milletler'in bir üyesi olmuştur. Jeopolitik konumu nedeniyle etrafındaki istikrarsızlıklardan olumsuz olarak etkilenen Kuveyt sekiz yıl süren İran Irak savaşı sonrasında Ağustos 1990 tarihinde Irak tarafından işgal edilmiş, ancak ABD'nin öncülüğünde çeşitli ülkelerin oluşturduğu askeri güçlerin ortak harekatı sonucunda Şubat 1991 tarihinde yeniden bağımsızlığına kavuşmuştur.

Kuveyt'in yönetim biçimi, anayasal monarşi olup; Kuveyt Anayasa'sı Kuveyt'i sadece Şeyh Mübarek Al Sabah'ın soyundan gelenlerin başa geçebileceği bir emirlik olarak tanımlamaktadır. İktidar müteveffa Şeyh Ahmad Al-Jaber'in (1921-1950) iki oğlunun aileleri arasında paylaşılmaktadır.

Kuwait Emiri Ocak 2006'da ölümünden sonra veliaht prens Saad Al jabar Kuveyt Emiri olmuş, ancak sağlık gerekçesiyle 9 gün sonra tahtını halen görevde olan Sabah Al Ahmad Al Jabar Al Sabah'a devretmiştir.

Yasama yetkisi; Emir, Bakanlar Kurulu ve Ulusal Meclis tarafından paylaşılmaktadır. Kanunlar, Meclis tarafından kabul edildikten sonra Emir tarafından onaylanmakta olup, bundan sonra resmi gazetede

yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Emir'in parlamentoyu feshetme yetkisi de bulunmaktadır. Ancak fesih için nedenlerin açık olarak belirtilmesi gerekmektedir.

Sabah Al Ahmad Al Jabar Al Sabah, emir olduğu 2006 yılından bugüne kadar 7 kez meclisi fesih ederek seçime gitmiştir. Ekim 2016'da meclis fesih edilmiş, Kasım sonunda istifasını sunan Başbakan Şeyh Jaber Mubarek Al hamad Al Sabah, istifasından iki gün sonra tekrar hükümeti kurmakla görevlendirilmiş ve 30 kasım 2011 tarihinden itibaren başbakanlık yapmaktadır.

Kuveyt'te siyasi parti kurmak yasak olduğundan yasal olarak tanınmış partiler bulunmamaktadır. Ancak çeşitli gruplaşmalar mevcut olup, seçimlerde resmen tanınmayan çeşitli politik görüşleri benimsemiş olan adaylar yarışmaktadır. Bu gruplaşmaların başlıcaları; İslami Anayasa Hareketi (liberal), Kuveyt Demokratik Forumu (liberal), Al-Salaf İslami Hareketi, Ulusal Demokratik Hareketi, Şii Ulusal İslam İttifakı ve Kuveyt'te bulunan başlıca bedevi kabilelerin oluşturduğu bloklardır.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

IMF verilerine göre Kuveyt'in nüfusu 2020 yılı itibariyle tahminen 4,8 milyon olup, nüfusun sadece 1,1 milyonu Kuveyt vatandaşdır. Göçmen nüfusunun büyük çoğunluğunu Asyalılar oluşturmaktadır. Diğer bölge ülkelerinde olduğu gibi genç nüfus oldukça fazladır.

Kuveytli işgücünün % 90'ından fazlası kamuda çalışmakta olup, aynı anda özel sektörde de çalışma imkanına sahiptirler. Bununla beraber Kuveytli özel sektör işlerine pek rağbet etmemektedirler. Ülkede bulunan yabancı vasıfsız işçilerin aylık 20-30 KD ücretlerle çalıştıkları bilinmektedir.

İşsizliğin önlenmesi ve Kuveytli nüfusun özel sektörde çalışmasını teşvik etmek amacıyla "Kuwaitization" isimli bir proje başlatılmış ve özel sektör firmalarına belirli oranda Kuveytli çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kotalar sektörler göre %2 gibi rakamlardan başlayarak, bankacılık gibi alanlarda %50'ye kadar çıkabilmektedir. Sektörler arasında farklılık gösteren asgari Kuveytli çalışan oranlarını sağlayamayan firmaların kamu ihalelerine katılmaları engellenebilmekte ve ceza ödemeleri gerekmektedir.

Ancak, Kuveytli yabancılara göre daha yüksek ücret ile çalışmaları, özel sektörün çalıştırdığı yabancı işçilerin yerine Kuveytli çalıştırmaları maliyet artışına neden olmaktadır. Ayrıca, kamuda çalışma gün ve saatlerinin daha az oluşu, kamu çalışanlarının ikinci bir iş ile iştigal etmeleri, Kuveytli özel sektör tarafından aranan niteliklere sahip olmayışı gibi nedenler, özel sektörde çalışan Kuveytli sayısının artırılmasını sınırlandıran etkenlerdir.

Çeşitli uluslararası kuruluşlar tarafından ve ekonomik ilişkilerin geliştirmeye çalıştığı batılı ülkeler tarafından çalışma şartları ve yabancı işçi çalıştırma sistemi nedeniyle eleştirilmektedir. Yabancıların Kuveyt'te çalışabilmeleri için uygulanan kefalet sistemi nedeniyle ortaya çıkan sorunların giderilmesi, küçük yaşta işçi çalıştırılmasının önlenmesi, hizmetlilerinin durumunun iyileştirilmesi ABD, AB, ve ILO tarafından talep edilmektedir. Kuveyt, kefalet sisteminde değişiklikler yapılmasını da kapsayan bir takım değişiklikleri içeren yeni yasal düzenlemeler üzerinde çalışmalar yaptığını açıklamıştır.

Kuveyt vatandaşları kamu sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaktadırlar. Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı vasıtasıyla çocuklara, gençlere, sakatlara, yaşlılara ve ihtiyaç sahibi ailelere bir çok hizmet verilmektedir. Ülkede yasal olarak ikamet eden yabancılar için de cüzi bir yıllık sigorta bedeli ödenmesi karşılığında aynı şekilde kamu sağlık kurumlarından belli bir ölçüde yararlanma imkanı mevcuttur.

Eğitim

Anayasaya göre ilk öğretim tüm vatandaşlar için zorunlu olup, üniversite düzeyine kadar eğitim ücretsizdir. Birleşmiş Milletler verilerine göre okur yazarlık oranı 15 yaş üzeri için % 93 oranında olup, bu oran Arap dünyası için oldukça yüksektir

Doğal Kaynaklar

Petrol ve doğal gaz haricinde dikkate alınmaya değer başka doğal kaynaklara ve madencilik faaliyetlerine sahip değildir. 66 Milyar kilovat saat elektrik üretimi bulunmakta tüketimi ise 58 milyar kilovat saattir. Elektrik üretiminin %100'ü fosil yakıtlardandır. Nükleer ve hidroelektrik enerji üretimi bulunmamaktadır. Ham petrol üretimi günlük 3 milyon varil civarında olup, bu üretimle dünya 9.sudur. Petrol dışında doğalgaz üretimi de son yıllarda ortalama 17 milyar metreküpün üzerindedir.

Ülke topraklarının büyük çoğunluğu çöl olup, yer altı su kaynakları bulunmamaktadır. Ülkede tuzu arındırılmış deniz suyu kullanılmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2016	2017	2018	2019	2020	2024
Kalkınma Hızı %	2.926	-3.482	1.740	2.453	2.928	2.880
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Milyar Kuveyt Dinarı	33.056	36.261	42.583	41.342	43.171	51.824
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Milyar Dolar	109.381	119.533	141.050	136.940	142.999	171.661
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Milyar Dolar, Satın Alma Gücü Paritesine Göre	299.490	294.558	306.441	319.541	335.766	406.458
Kişi Başına GSYİH, Dolar	25,267.146	26,863.331	30,839.197	29,128.546	29,592.239	31,823.629
Kişi Başına GSYİH, Satın Alma Gücü Paritesine Göre, Dolar	69,182.166	66,197.460	67,000.189	67,969.388	69,483.626	75,351.864
Toplam Yatırımların GSYİH'daki Payı,(%)	29.959	29.073	23.557	25.567	26.036	26.480
Ortalama Yıllık Enflasyon %	3.482	1.507	0.700	2.500	2.700	3.000
Nüfus, Milyon Kişi	4.329	4.450	4.574	4.701	4.832	5.394
Kamu Gelirlerinin GSYİH'ya Oranı, %	54.060	58.420	58.391	59.931	58.172	54.983
Kamu Harcamalarının GSYİH'ya Oranı, %	53.751	51.836	47.030	50.387	50.573	50.509
Genel Bütçe Dengesi, Dolar	-5.056	7.093	17.970	10.195	11.441	9.457
Bütçe Dengesinin GSYİH'ya Oranı, %	-4.623	5.934	12.740	7.445	8.001	5.509

Kaynak:IMF

Ekonomik Yapı

Kuveyt ekonomisi petrole dayanmaktadır. GSYİH'nın yaklaşık % 50'sini petrol ve petrole dayalı sektörler oluşturmaktadır. GSYİH'nın yaklaşık % 4,8'ine tekabül eden imalat sanayinin önemli bir kısmı yine petrole dayalı rafineri ve petro kimya endüstrisinden oluşmaktadır. Petrol ve ürünlerinin ihracatından elde edilen gelirin toplam ihracat içerisindeki payı %90'a yaklaşmakta olup, Petrol gelirlerinin toplam kamu gelirleri içerisindeki payı ise %90'ın üzerindedir.

Önceki yıllarda, petrol fiyatlarında yaşanan artışlar, Kuveyt ekonomisini olumlu etkilemiş ve pek çok büyük proje uygulamaya konulmuştur. Önemli ölçüde likidite sağlamış, bu da ülkenin yeniden inşa ve yapılanma dönemine girmesine imkan vermiştir. Bu durum istihdamın son on yılın en yüksek rakamlarına ulaşmasına ve zaten yüksek olan tüketim harcamalarının artmasına da yol açmıştır. Özel sektör hem tüketim harcamalarındaki artıştan, hem de kamu alım ve ihalelerindeki artıştan büyük ölçüde fayda görmüştür. Son dönemlerde petrol fiyatlarındaki düşüşlerin de ekonomi üzerinde olumsuz etkileri görülmüştür.

Kuveyt Devleti bazı temel girdi fiyatlarına sübvansiyonlar uygulamaktadır. Su, elektrik, akaryakıt, et, un, ekmek, demir-çelik ve çimento gibi ürünlerin uygulanan sübvansiyonlar ile düşük fiyatlarla satılması, yurtiçi telefon görüşmelerinin ücretsiz sağlanması, bütçe giderlerini artırmakta ve sübvansiyon edilen ürünlerin tüketiminde gereksiz artışlara ve kaynak israfına neden olmaktadır.

Ekonomi Politikaları

Maliye politikaları devletin başlıca makroekonomik araçlarını oluşturmaktadır. Bütçe hesaplarında petrol fiyatındaki dalgalanmalara karşı korunmak amacıyla tahmini petrol fiyatları oldukça düşük tutulmaktadır. 2015 ve 2016 yıllarında petrol fiyatlarında meydana gelen düşüşler sonucunda, Kuveyt bütçesi 15 yıl sonra ilk defa bütçe açığı vermiştir. Bu durum kamu harcamalarındaki büyümenin düşmesinede neden olmuştur.

Kuveyt, petrole bağımlılığını azaltmak ve istihdamı artırmak amacıyla "Kuwait 2035 Vision" adı altında bir eylem planı hazırlamıştır. Plan Kuveyt'in bölgesel rolünü artırmayı ve ülkeyi bir ticaret ve finans merkezine dönüştürerek yatırımcıları ve özel sektörün ilgisini artırmayı hedeflemektedir. İnsani gelişme ve demokratik sistemin güçlendirilmesi planın diğer ayaklarını oluşturmaktadır.

Kuveyt ekonomiye yön vermesi için beşer yıllık dönemleri kapsayan planlar açıklamaktadır. En sonuncusu açıklanan 5 yıllık plan 2015/16-2019/20 dönemi kapsamakta olup, plan çerçevesinde toplam 34,15 milyar KD (115 milyar \$) tutarında projelerin gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Bu projeler arasında metro inşası, demiryolu sisteminin kurulması, çeşitli petrol projeleri ile daha önce de gündemde olan yeni rafineri projesi bulunmaktadır. Öte yandan plan ile özel sektörde çalışan Kuveytli sayısının 92 binden 137 bine çıkarılması ve özel sektörün ekonomi içindeki payının %26,4'ten 41,9'a yükseltilmesi öngörülmektedir.

Plan, petrol fiyatlarındaki düşüş nedeniyle gerçekten uzak olarak eleştirilmekle birlikte, ülkenin elindeki fonlar kullanılarak gerçekleştirilmesi mümkün olduğu savunulmaktadır.

Kuveyt KD'nin dolar cinsinden sabitlenmesi uygulamasına 2007 yılında son verilmiştir. Buna karşın, KD dolar karşısında istikrarlı bir seyir izlemeye devam etmektedir.

Kuveyt, bütçe gelirlerinin %10'unu Future Generation Fund isimli yatırım fonuna aktarmaktadır. Bu fondan daha önce kurulan "Genel Rezerv Fonu" ile birlikte her iki kaynak 1982 yılında kurulan Kuveyt Yatırım İdaresi (Kuwait Investment Authority-KIA) tarafından yönetilen yatırımlara aktarılmaktadır.

Kuveyt Yatırım İdaresi'nin kurumsal yatırım stratejisi açısından, yönetilen fonlar çeşitli ülkelerde uzun vadeli yatırımlarda değerlendirilmekte, bu noktada riskli yüksek getiriden ziyade, uzun vadeli istikrarlı getirilere önem verilmektedir. Bir ülkeye yatırım kararı alındığı takdirde, o ülkedeki yatırım uzun yıllar devam etmektedir.

Ekonomik Performans

2017 yılında, Kuveyt ekonomisi % 3,5 oranında küçülmüştür. 2018 yılında ise %1,7 oranında büyüme göstermiştir. 2018 yılı GSYİH'sı 141 milyar dolar, kişi başı gelir satın alma gücüne göre 67 bin dolardır. 2019 yılı için ortalama % 2,5'lik bir büyüme gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Ülkenin ekonomik performansı genel olarak petrol fiyatlarında yaşanan dalgalanma ile paralellik göstermektedir. Son yıllarda petrol gelirlerindeki azalma ve siyasi gerilimler nedeniyle kamu harcamaları sınırlandırılmıştır. Ülke sahip olduğu birikimler sayesinde içinde bulunduğumuz dönemde petrol fiyatlarındaki düşüşlerin olumsuz etkilerini en aza indirmeye çalışmaktadır.

2017/2019 yıllarından itibaren ülkede yatırımların artması, altyapı projeleri öncelikli olmak üzere inşaat sektörü projelerinin artması ve ülkenin ortalama % 3' yakın oranlarda büyümesi amaçlanmıştır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kuveyt'in ihracatı, 2015 yılında, düşen petrol fiyatlarının etkisi ile 101 milyar \$'dan 55 milyar \$'a, 2016 yılında ise 46,2 milyar \$'a gerilemiş, 2017 yılında ise artarak 54,8 milyar dolara 2018 yılında da 71,9 milyar dolara yükselmiştir. İthalat ise son yıllarda 30-31 milyar dolar civarında seyretmiş, 2018 yılında 35,9 milyar dolarla maksimum düzeyine ulaşmıştır. 2019 yılı Kuveyt dış ticaret verileri geçici veriler olup henüz kesin veriler değildir.

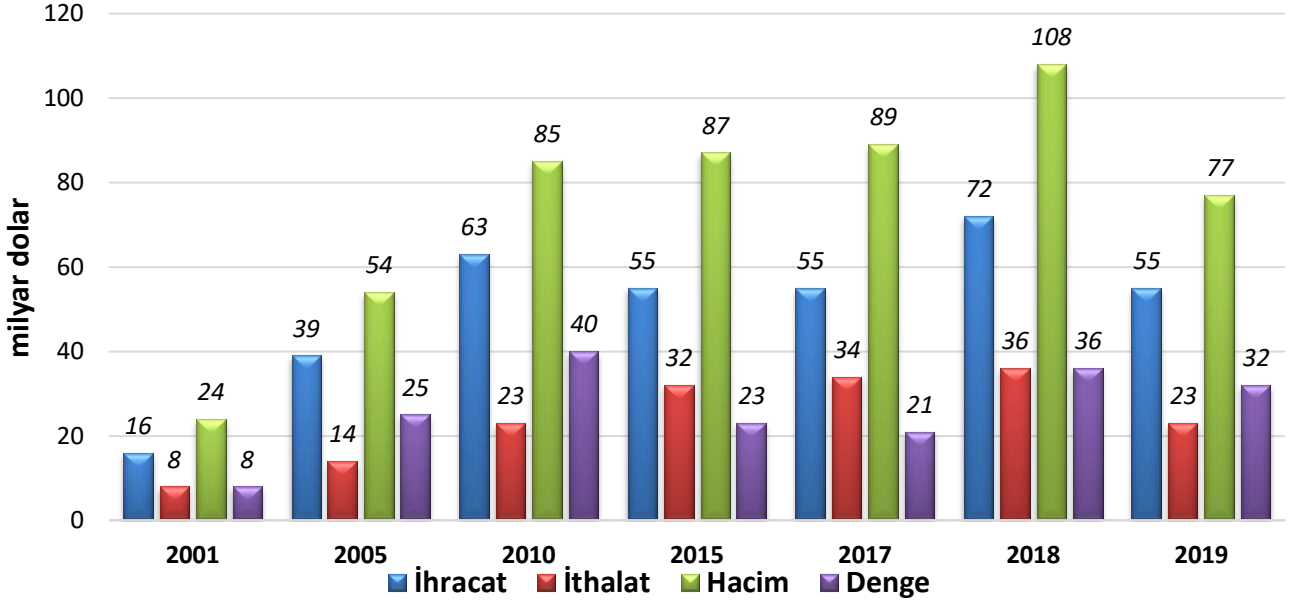
2018 yılında hem ihracatta hem de ithalatta maksimum verilere ulaşılması sonucu ülkenin dış ticaret hacmi de 100 milyar doların üzerine çıkarak 107,8 milyar dolar olmuştur. 2018 yılı 2019 yılı verileri kesinleşmemekle beraber hem ithalat hem de ihracat açısından 2018 yılının gerisinde kalacaktır. 2018 yılına kadar ithalatın genel olarak yükselme göstermesi büyük ölçüde ülkenin satın alma gücünü koruyabilmesinden kaynaklanmaktadır.

Kuveyt'in Dış Ticaret Göstergeleri (1000 dolar)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2001	16 164 460	7 869 006	24 033 466	8 295 454
2005	39 161 376	14 357 261	53 518 637	24 804 115
2010	62 698 237	22 691 404	85 389 641	40 006 833
2015	55 161 618	31 909 234	87 070 852	23 252 384
2017	54 985 137	33 569 729	88 554 866	21 415 408
2018	71 941 445	35 866 655	107 808 100	36 074 790
2019	54 637 074	22 799 795	77 436 869	31 837 279

Kaynak: ITC Trademp 08/07/2020 tarihli

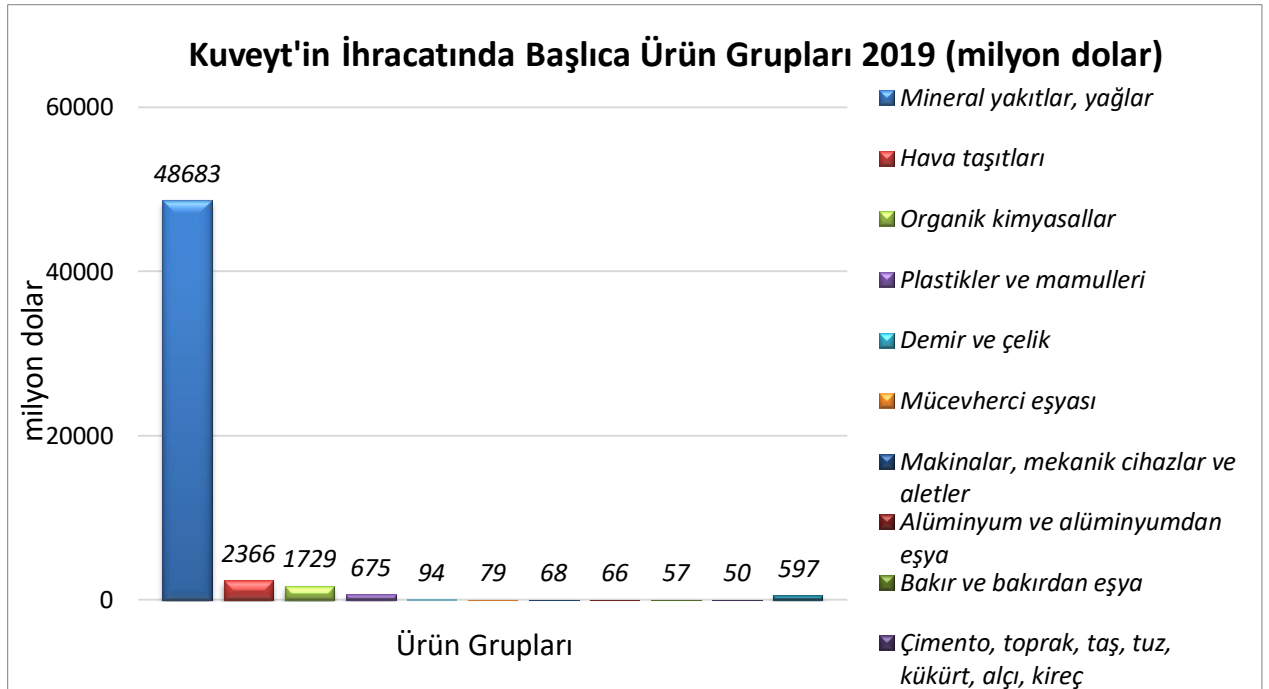
Kuveyt'in Dış Ticaret Göstergeleri (milyar dolar)

Kaynak:ITC Trademap

Kuveytin ihracatı %85'in üzerindeki payı ile petrol ihracatına dayanmaktadır. Petrol gazları, asiklik alkoller, siklik hidrokarbonlar, ve binek otomobiller diğer önemli ihraç ürünleridir.

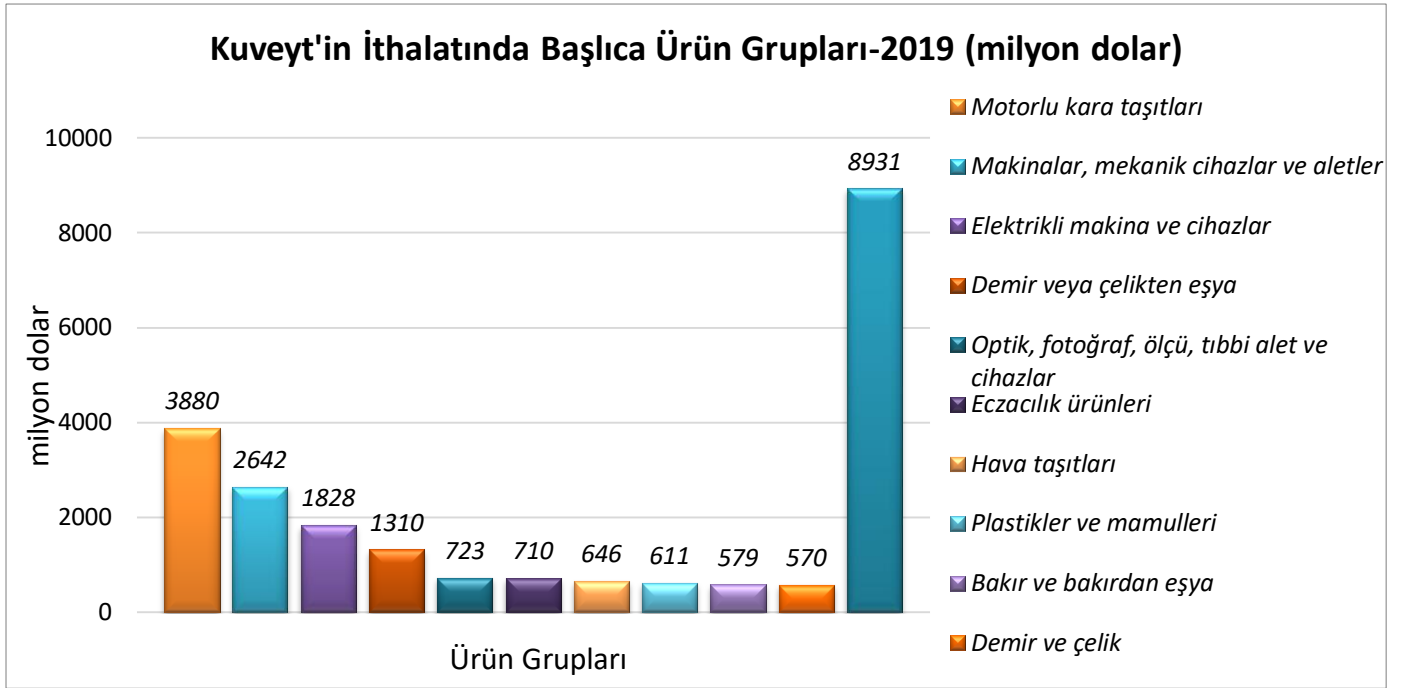
İhracatında Başlıca Ürün Grupları- 2019 (Milyon dolar)

Kaynak:ITC Trademap

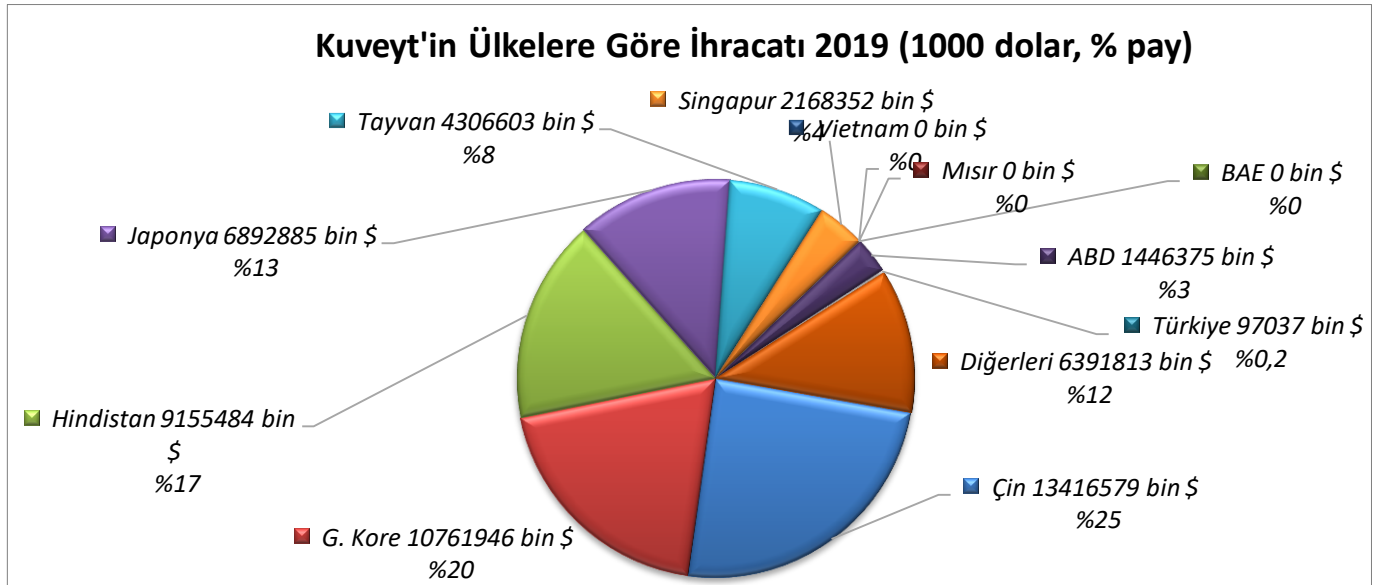
Kuveyt'in ithalatında ise başta otomobiller olmak üzere demir çelik ürünleri, inşaat malzemeleri, telefon cihazları ve tıbbi ilaçlar en önemli yeri tutmaktadır.

İthalatında Başlıca Ürün Grupları- 2019 (Milyon dolar)

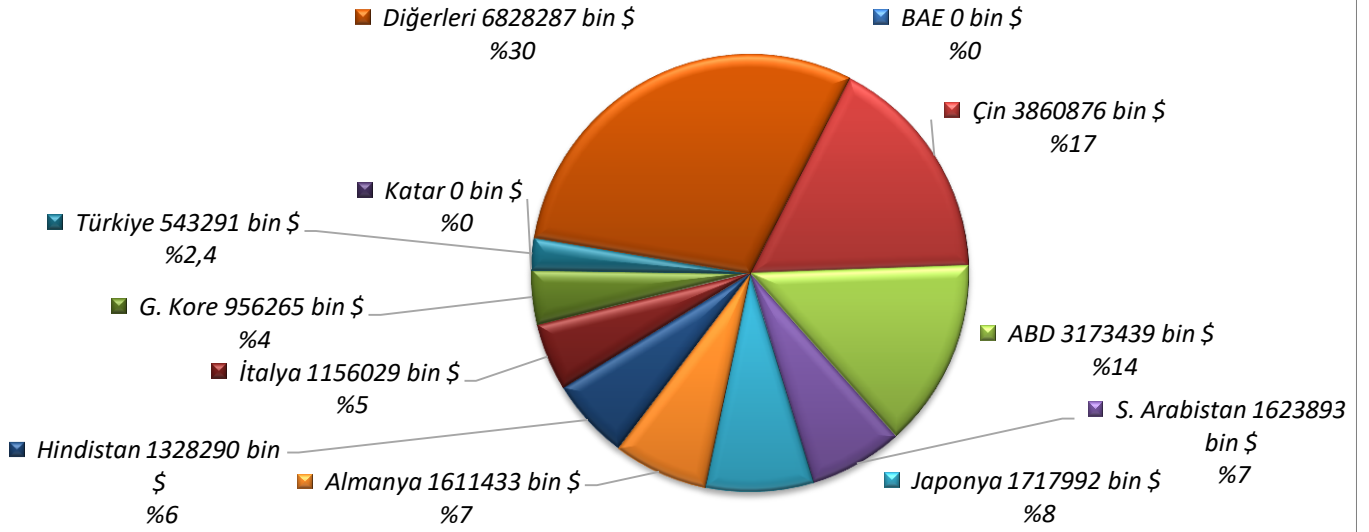
Kaynak: ITC, Trademap

Kuveyt'in ihracatında başta Çin olmak üzere Güney Kore, Hindistan ve Japonya gibi Asya ülkeleri en önemli yeri tutmaktadır. Kuveyt'in ihracatında Türkiye %1'in altındaki payı ile 26. Sırada yer almaktadır.

Kuveyt'in ithalatında ise BAE, Çin, ABD, S.Arabistan ve Japonya en önemli yeri tutmakta, Türkiye ise %2'lik payı ile 15. Sırada yer almaktadır.

Kuveyt'in Ülkelere Göre İthalatı 2019 (1000 dolar, % pay)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Konut, yerleşim, sağlık, eğitim, enerji, su, ulaşım, çevre alanları ile ülkedeki petrol sektörünün üretim kapasitesinin ve işlenmiş petrol üretiminin artırılmasına yönelik petrokimya ve rafineri projelerini kapsayan alanlarda yatırımlar öngörülmektedir.

1980 yılında yayınlanan Ticaret Kanunu yabancıların Kuveytli firmalardaki hisse oranlarını % 49 ile sınırlamaktadır.

2000 yılında yayınlanan ve 2003 yılı sonunda uygulamaya giren Yabancı Sermaye Kanunu'ndaki değişiklikler, yabancıların hisse oranlarının %100'e çıkarılmasına imkan sağlamakla beraber, bu imkanlar ilgili kanunun 3. maddesinde belirtilen konular ile sınırlıdır.

İş Kurma Mevzuatı ile ilgili ayrıntılı bilgilere Kuwait Direct Investment Promotion Authority (<http://kdipa.gov.kw/en/>) aracılığı ile erişim sağlanabilmektedir.

UNCTAD verilerine göre Kuveyt'e son yıllarda ortalama 300-400 milyon dolarlık doğrudan yabancı yatırım girmekte olup, 2018 yılı itibariyle doğrudan yabancı yatırım stoğu yaklaşık 15 milyar dolardır.

Sosyal Güvenlik Mevzuatı

Kuveyt'te istihdam, sektörler itibariyle 4 sınıfta ele alınmaktadır.

- Kamu sektöründe çalışan yerli ve yabancılar, Kamu Sektörü Çalışma Yasası'na tabidirler.
- Petrol sektöründe istihdam edilenler, Petrol Sektörü İş Yasası'na tabidirler. Bunlar özel sektör iş yasasının lehte olan hükümlerinden de yararlanabilmektedirler.
- Özel sektörde çalışanlar, Özel Sektör İş Yasası'na tabidirler.

- Ev hizmetlerinde çalışanlar ve tümü yabancı olan hizmetlilerin tabi oldukları bir mevzuat bulunmamakta olup, hukuki durumları, genel hukuk kuralları içinde değerlendirilmektedir.

Serbest Bölgeler

1995 yılında kurulmuş olan Kuveyt Serbest Bölgesi'nin (<http://www.kuwaitfreezone.com/>) işletilmesi Kuveyt Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı Sanayi Kamu İdaresi (Public Authority for Industry) kanalıyla yürütülmektedir.

Serbest bölgede faaliyet göstermek suretiyle Kuveyt tarafından yabancıların faaliyetlerine getirilen sınırlandırmalar önemli ölçüde aşılabilmektedir. Bu çerçevede, serbest bölgede kurulacak firmalarda %100 hisse sahibi olunması, gümrük vergileri, vergi, işçi çalıştırma ile ilgili sınırlandırmaların aşılması mümkün bulunmaktadır.

Serbest Bölge'de faaliyet göstermek isteyen firmalar için 4 ayrı türde lisans düzenlenmektedir. 1 yıllık dönem için düzenlenen lisanslar yenilenebilmektedir.

- Ticari faaliyetler için – Commercial Licence,
- Üretim, montaj, ambalajlama, vb. faaliyetler için - Industrial Licence,
- Finansal, yönetim danışmanlığı, mühendislik, danışmanlık, ve denetmenlik faaliyetleri için- Service licence,
- Yukarıda belirtilen faaliyetler ile ilgili özel talepler için – Special Licence

düzenlenmektedir.

Kuveyt Serbest Bölgesi hakkında daha detaylı bilgi "Public Authority for Industry (<https://www.pai.gov.kw/en>)" adresinden edinilebilir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Ülkemiz ile Kuveyt arasındaki ticari ilişkilerin geçmiş yıllar itibariyle seyrine bakıldığında ticaretin oldukça değişkenlik arz ettiği görülmektedir. 2005-2017 yılları arasında ihracatımız 210 milyon \$'dan 440 milyon \$' olarak gerçekleşmekle beraber anılan dönemde ihracat rakamında sürekli artış ve azalışlar meydana gelmiştir. Son iki yılda ise ihracatımız artış göstermiş olup 2019 yılında 543 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kuveyt'ten ithalatımız da oldukça değişkenlik arz etmektedir. Bunun en önemli nedeni, ithalata konu ürünlerin önemli bir kısmının petrole dayalı oluşu ve bu ürünlerin fiyatlarının petrol fiyatları ile doğrudan ilişkisidir.

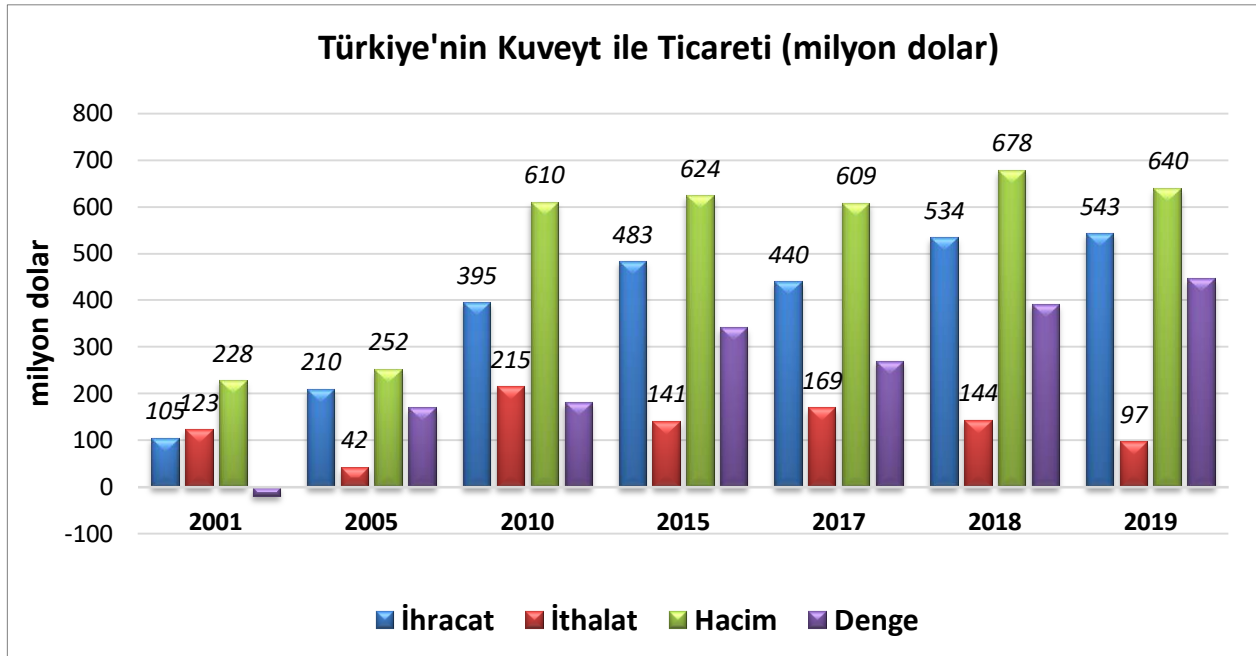
Kuveyt'ten ithalatımız 2017 yılında 169 milyon dolar iken 2019 yılında 97 milyon dolara gerilemiştir. 2019 yılında ikili dış ticaretimiz ülkemiz lehine 448 milyon dolar fazlalık vermiştir.

2019 yılında Kuveyt'e ihracatımız %17.6 oranında artarken, Kuveyt'ten ithalatımızdaki azalış %48,8 olmuştur.

Türkiye'nin Kuveyt ile Ticareti (1000 dolar)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2001	104 769	123 355	228 124	- 18 586
2005	210 349	41 604	251 953	168 745
2010	395 051	214 515	609 566	180 536
2015	482 553	141 425	623 978	341 128
2017	439 863	169 403	609 266	270 460
2018	533 895	144 372	678 267	389 523
2019	543 291	97 037	640 328	448 254

Kaynak:ITC Trademap

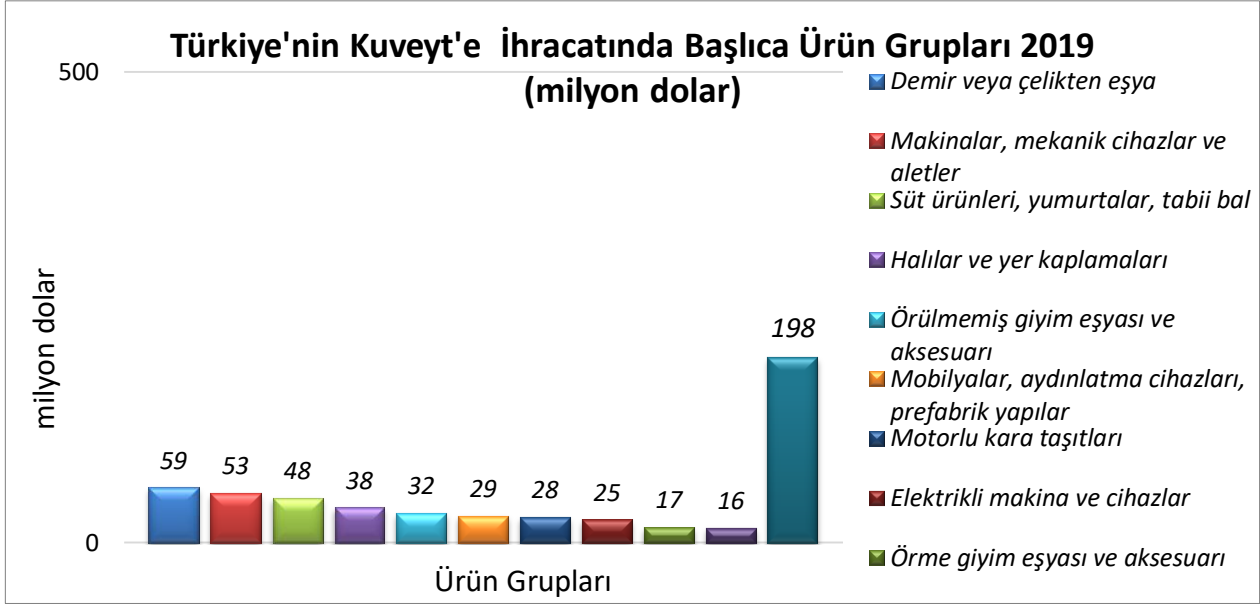

Kuveyt'e olan ihracatımızda görülen artış ve azalışın en önemli nedenlerinden birisi petrol fiyatlarındaki artış ve azalış sonrası, Kuveyt'teki pek çok projenin yavaşlaması veya hızlanma göstermesidir.

Bölgedeki siyasi istikrarsızlık ve Kuveyt ile ticarete önem arz eden Suriye ve Irak'taki karışıklıkların devam etmesi, Kuveyt ile ticaretimizin istenilen seviyelere ulaşamamasına neden olmaktadır.

Kuveyt'e ihraç edilen ürünlerin başında demir çelik ürünleri, yumurta, halılar ve yer kaplamaları, mobilya, konfeksiyon ürünleri ve binek otomobiller gelmektedir.

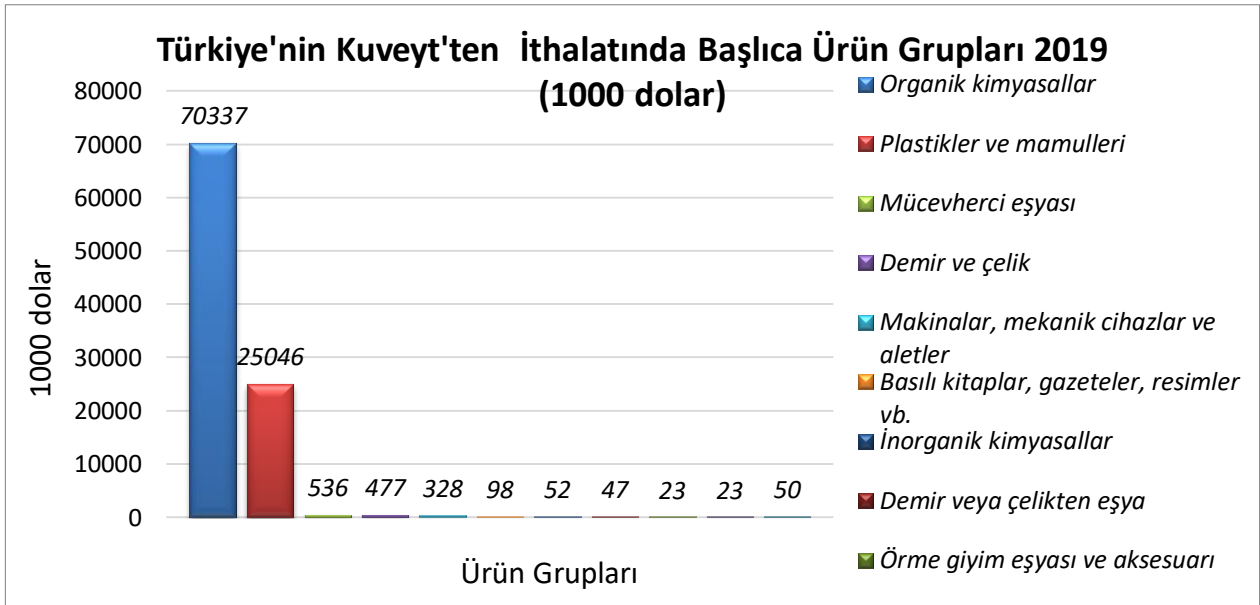
Türkiye'nin Kuveyt'e İhracatında Başlıca Ürün Grupları (Milyon Dolar)

Kaynak:ITC Trademap

Ülkemizin Kuveyt'ten yapmış olduğu ithalatın kapsamına bakıldığında, Kuveyt'ten gerçekleşen ithalatın sınırlı sayıda üründen oluştuğu görülmektedir. İthalatta. etandiol, stiren,,polietilen ve polipropilenin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Türkiye'nin Etiyopya'dan İthalatında Başlıca Ürün Grupları (Bin Dolar)

Kaynak:ITC Trademap

EKLER:

EK-1: Kuveyt'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		54 985 137	71 941 445	54 637 074	100	-24,1
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	38 153 697	51 727 068	41 954 848	76,8	-18,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	9 146 441	10 912 377	4 391 679	8	-59,8
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	0	22 545	2 348 890	4,3	10318,7
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 276 960	2 741 656	2 232 141	4,1	-18,6
2902	Siklik hidrokarbonlar	471 956	192 101	1 073 075	2	458,6
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	754 009	1 156 154	572 326	1	-50,5
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	392 639	613 613	567 976	1	-7,4
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	60 224	132 253	87 483	0,2	-33,9
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	473	195	82 853	0,2	42388,7
2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	4 258	3 751	74 517	0,1	1886,6
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	20 078	23 316	57 293	0,1	145,7
7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	19 667	19 803	52 470	0,1	165
2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	0	16 513	50 317	0,1	204,7
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	6 930	224	49 939	0,1	22194,2
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	201 913	98 983	47 211	0,1	-52,3

Kaynak: Trademap

EK-2: Kuveyt'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		33 569 729	35 866 655	22 799 795	100	-36,4
8703	Otomobiller	818 772	894 240	1 377 801	6	54,1
7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	431 908	562 219	493 783	2,2	-12,2
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 874 175	1 749 272	416 289	1,8	-76,2
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 052 372	965 460	398 612	1,7	-58,7
8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	562 356	558 511	394 083	1,7	-29,4
7408	Bakır teller	56 986	73 886	393 040	1,7	432
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	367 633	437 655	371 755	1,6	-15,1
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yürüğe-altı araçları	28	23 075	366 758	1,6	1489,4
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	486 999	701 263	325 506	1,4	-53,6
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	5 595	1 724	275 365	1,2	15872,4
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	574 135	571 472	272 927	1,2	-52,2
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	255 510	289 092	245 743	1,1	-15
1006	Pirinç	251 167	297 083	235 071	1	-20,9
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	297 326	333 162	229 015	1	-31,3

Kaynak: Trademap

Ek-3: Türkiye'nin Kuveyt'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		439 863	533 895	543 291	100	1,8
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	18 949	17 123	38 588	7,1	125,4
407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	266	1 203	32 152	5,9	2572,7
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	24 288	25 249	27 974	5,1	10,8
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	13 362	17 721	17 803	3,3	0,5
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	15 091	17 733	17 682	3,3	-0,3
8703	Otomobiller	12 180	19 055	16 172	3	-15,1
6802	Yontulmaya veya inşaatla elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	15 601	15 890	15 375	2,8	-3,2
406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	11 996	12 642	13 354	2,5	5,6
2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	11 468	13 807	12 370	2,3	-10,4
5703	Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (tuftedilmiş)	8 145	10 088	10 201	1,9	1,1
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	6 882	6 172	9 534	1,8	54,5
302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	8 741	9 700	9 259	1,7	-4,5
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	811	8 893	9 179	1,7	3,2
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	7 696	11 523	8 676	1,6	-24,7
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	6 858	7 435	7 736	1,4	4

Kaynak: Trademap

Ek-4: Türkiye'nin Kuveyt'ten İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		169 403	144 372	97 037	100	-32,8
2905	Dioller-etilen glikol (etandiol)	82 794	70 002	51 426	53	-26,5
3901	Stiren (vinil benzen)	28 747	21 612	17 858	18,4	-17,4
2902	Özgül kütlesi >=0, 94 olan polietilen	47 337	20 268	14 795	15,2	-27
3902	Polipropilen (ilk şekilde)	5 271	1 215	7 072	7,3	482,1
2909	Özgül kütlesi < 0,94 olan polietilen	3 380	7 176	4 116	4,2	-42,6
7113	Dietilen glikol (2, 2'-oksidietanol) (digol)	0	0	536	0,6	0
7202	Diğer kıymetli metal-kaplamalarından mücevherci eşyası	541	325	473	0,5	45,5
8429	Ferro silisyum (silisyum>%55)	0	0	328	0,3	0
3915	Diğer küreyici, yükleyici, ekskavatörler	0	125	98	0,1	-21,6
4901	Diğer kitaplar, broşürler, risaleler vb matbuat	4	4	95	0,1	2275
2815	Diğer plastiklerden döküntü kalıntı ve hurdalar	834	694	52	0,1	-92,5
7308	Sodyum hidroksit (kostik soda) katı halde	0	39	45	0	15,4
8803	Demir/çelik iskeleler, payandalar-tertibat	0	0	23	0	0
3907	Uçak ve helikopterlerin diğer aksam ve parçaları	21	0	18	0	0
6109	Poli(etilen tereftalat); ilk şekilde, viskozitesi<78 ml/g	0	10	15	0	50

Kaynak: Trademap

Ek-5: Kuveyt'in ihracatında Başlıca Ülkeler (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		55 276 005	72 661 951	54 637 074	100	- 25
1.	Çin	8 930 633	15 359 441	13 416 579	25	- 13
2.	G. Kore	9 606 487	12 789 534	10 761 946	20	- 16
3.	Hindistan	6 116 047	7 830 642	9 155 484	17	17
4.	Japonya	5 916 014	7 256 097	6 892 885	13	- 5
5.	Tayvan	3 581 518	5 128 180	4 306 603	8	- 16
6.	Singapur	3 225 947	4 078 292	2 168 352	4	- 47
7.	Vietnam	287 977	2 603 845	0	0	- 100
8.	Mısır	1 398 528	2 305 963	0	0	- 100
9.	BAE	1 773 506	2 302 702	0	0	- 100
10.	ABD	3 023 077	2 126 233	1 446 375	3	- 32
11.	Hollanda	1 626 751	1 576 704	2 122 137	4	35
12.	Pakistan	1 470 115	1 413 042	0	0	- 100
13.	Filipinler	1 071 578	1 394 481	781 959	1	- 44
14.	Tayland	556 787	943 143	856 733	2	- 9
15.	İngiltere	969 151	674 998	798 335	2	18
...	...	...	...	...	...	...
26.	Türkiye	169 403	144 372	97 037		- 33

Kaynak:ITC Trademap

Ek-6: Kuveyt'in İthalatında Başlıca Ülkeler (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		32 144 537	34 460 285	22 799 795	100	- 34
1.	BAE	5 113 350	8 386 233	0	0	- 100
2.	Çin	3 115 497	3 321 341	3 860 876	17	16
3.	ABD	5 097 893	2 983 369	3 173 439	14	6
4.	S. Arabistan	1 959 126	2 085 817	1 623 893	7	- 22
5.	Japonya	1 426 416	1 780 578	1 717 992	8	- 4
6.	Almanya	1 472 665	1 508 079	1 611 433	7	7
7.	Hindistan	1 370 302	1 332 495	1 328 290	6	
8.	İtalya	1 305 286	1 257 550	1 156 029	5	- 8
9.	G. Kore	1 162 563	1 253 195	956 265	4	- 24
10.	Katar	608 494	849 665	0	0	- 100
11.	İngiltere	797 041	732 030	688 226	3	- 6
12.	Hollanda	625 465	712 304	708 411	3	- 1
13.	Rusya	707 637	644 459	552 561	2	- 14
14.	Fransa	488 893	635 956	588 638	3	- 7
15.	Türkiye	439 863	533 895	543 291	2	2

Kaynak:ITC Trademap